

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoCsp/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216222915
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7216222915.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudkýň JUDr. Jarmily Čabajovej a JUDr. Jarmily Maximovej v spore žalobcu: AQUATIP, s.r.o., so sídlom Hričovská 221, Žilina, IČO: 36 416 096, zastúpený: Burian & partners, s.r.o., so sídlom V. Tvrdeho 819/1, Žilina, proti žalovanej: J., zastúpená JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, so sídlom Urbánkova 6, Košice, o zaplatenie 1.455,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 24. októbra 2019, č. k. 37Csp/43/2016-109

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca j e p o v i n n ý nahradiť žalovanej 100% trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 1.455,- Eur s príslušenstvom (úrokmi z omeškania), zo záväzkového právneho vzťahu strán, založeného Kúpnu zmluvou č. 24025, uzavretou dňa 22.9.2015 medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovanou v hmotnoprávnom postavení kupujúcej (ďalej tiež len „kúpna zmluva“), predmetom ktorej bol odplatný prevod vlastníckeho práva k filtračnému zariadeniu s označením AQUATIP 5000 M-E-EKO (ďalej tiež len „filtračné zariadenie“). Žalobca tvrdil, že na základe kúpnej zmluvy riadne dodal filtračné zariadenia avšak žalovaná si svoj záväzok zaplatiť kúpnu cenu v žalovanej výške nesplnila ani v určenej lehote splatnosti a ani neskôr.

2. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel z takto žalobcom tvrdeného skutkového stavu; navyše tiež ustálil, že v ten istý deň ako kúpnu zmluvu, uzavreli strany tiež Zmluvu o zastúpení, na základe ktorej mala žalovaná príležitostne uzatvárať obchody ohľadne tovaru žalobcu, v mene a na jeho účet (ďalej tiež len „zmluva o zastúpení“) a došlo k uzavretiu tiež Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 4509202615 (ďalej tiež len „úverová zmluva“), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej tiež len „HCS“), určený na zaplatenie kúpnej ceny za filtračné zariadenie. Žalovaná sa listom zo dňa 10.11.2015 domáhala u žalobcu zrušenia kúpnej zmluvy a požiadala ho o demontáž filtračného zariadenia. HCS podľa zistenia prvoinštančného súdu listom zo dňa 25.2.2016 oznámil žalovanej, že úverová zmluva bola zrušená a že jej vracia ňou zaplatenú úverovú splátku v sume 20,- Eur. Žalobca dňa 18.2.2016 vrátil HCS sumu 1.455,- Eur. Vo vzťahu k okolnostiam, za ktorých došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy súd prvej inštancie vyšiel z nesporných tvrdení žalovanej, podľa ktorých sa so žalobcom skontaktovala na základe jeho pracovnej ponuky a že na pracovnom pohovore jej pracovníčka žalobcu predložila na podpis viaceré písomnosti, medzi inými tiež kúpnu a úverovú zmluvu.

3. Na takto ustálený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 34, § 37 ods. 1 a § 39 zák. č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, v znení neskorších zmien a doplnkov a na ich základe dospel k záveru, že, kúpna zmluva, na základe ktorej si žalobca v tomto konaní uplatnil nárok, je neplatná, nakoľko vzhľadom na okolnosti za ktorých bola uzavretá, nereprezentuje skutočnú vôľu žalovanej. K tomuto záveru súd prvej inštancie dospel na podklade skutkového nálezu, že „Žalovaná sa na základe iniciatívy samotnej obchodnej spoločnosti žalobcu dostavila do jeho sídla, pričom jej primárnym cieľom bolo pracovať pre žalobcu a získať tak príjem na základe zmluvy o zastúpení, z ktorého dôvodu pristúpila k podpisu zmluvy o zastúpení. Zamestnanci žalobcu však pri podpise zmluvy o zastúpení úmyselne podstrčili žalovanej na podpis aj kúpnu zmluvu a úverovú zmluvu, ktoré listiny žalovaná podpísala bez toho, aby si bola vedomá tejto skutočnosti“. Podľa názoru súdu prvej inštancie „Podpis žalovanej na kúpnej zmluve bol vylákaný pod zámienkou podpisu zmluvy o zastúpení, pritom úmyslom žalovanej nebola kúpa filtračného zariadenia, ale výkon práce pre žalobcu podľa zmluvy o zastúpení (predaj výrobkov žalobcu), teda zadováženie si príjmu“. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie žalobu zamietol.

4. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tiež o trovách konania tak, že priznal žalovanej nárok na ich plnú náhradu. Toto rozhodnutie prvoinštančný súd odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. výlučným procesným úspechom žalovanej v spore.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žalobe vyhovie. V odvolaní žalobca nesúhlasil so skutkovým nálezom prvoinštančného súdu, že podpis žalovanej na kúpnej zmluve bol ním vylákaný pod zámienkou uzavretia zmluvy o zastúpení a argumentoval, že žalovaná bola s obsahom kúpnej zmluvy vopred oboznámená a podmienky kúpy jej boli vysvetlené. Žalovaná podľa odvolateľa vedela čo a za akých podmienok kupuje. Preto je potrebné mať za to, že podpisom pod kúpnu zmluvu riadne informovaná žalovaná potvrdila, že s kúpnu zmluvou ako takou, a tiež s konkrétnymi podmienkami kúpy, bez výhrad súhlasí. Svojimi odvolacími námietkami, poukazujúcimi na nesprávnosť skutkových náleзов na základe vykonaných dôkazov a na prítomnosť právnych väd rozhodnutia, žalobca podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolací dôvod podľa ust. 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. V odvolaní žalobcom formálne označené a tiež citované odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), d) a e) C.s.p. neboli podopreté konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na nedostatok podmienok, alebo na prítomnosť inej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo na nesprávnosť skutkových zistení z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu neboli tieto ďalšie odvolacie dôvody žalobcom materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnené. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

6. Žalovaná sa vo vyjadrení k odvolaniu stotožnila so záverom súdu prvej inštancie, že nemala vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu a na podporu jeho správnosti vyzdvihla, že na pracovnom pohovore podpisovala písomnosti tak, ako jej boli predkladané žalobcom, v domnení, že nimi dochádza k založeniu právneho vzťahu zo zmluvy o obchodnom zastúpení.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a dospel k záveru, že súd prvej inštancie a správne vec posúdil po skutkovej i právnej stránke; preto odvolanie žalobcu, z hľadiska ním uplatnených odvolacích dôvodov, nemožno považovať za opodstatnené. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 8.7.2020 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, a preto sa v súlade s ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie, že dôvody, na ktorých

podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje bez akýchkoľvek výhrad za vecne správne (§ 387 ods. 1 C.s.p.), a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá C.s.p.). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalobcu v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C.s.p.), odvolací súd dodáva:

9. Odvolacia argumentácia žalobcu je vo svojej podstate vystavaná na názore, že pokiaľ sú obaja účastníci zmluvy spôsobilí na právne úkony je bez ďalšieho potrebné za ich prejavom, smerujúcim k právnomu úkonu, nevyhnutne vidieť tiež vôľu tento právny úkon urobiť. Odvolací súd sa s takýmto kategorickým nazeraním na význam podpisu spotrebiteľa pod zmluvu rozhodne nemohol stotožniť.

10. Podľa ust. § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

11. Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

12. Citované normy zakazujú pod následkom neplatnosti v spotrebiteľských zmluvách uvádzať tiež ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvná voľnosť účastníkov spotrebiteľskej zmluvy je teda obmedzená tiež i tým, že nedovoleným a teda neplatným, je i dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v ich právnom postavení. Obvyklá argumentácia dodávateľov, že spotrebiteľ sa oboznámil so zmluvou, že si prečítal všetku zmluvnú dokumentáciu, všeobecné obchodné podmienky nevynímajúc, že podpisom s nimi vyjadril súhlas, a že súhlasil s každým takto upraveným inštitútom, povinnosťami na ňom viazucimi, alebo jednoducho len preceňujúca význam v zmluve prejavenej vôle, opomína podľa odvolacieho súdu samotnú podstatu spotrebiteľskej ochrany, spočívajúcu na premise, že spotrebiteľovi neprijateľné podmienky predovšetkým nemožno vôbec predkladať a pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzrozumený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou ktorou podmienkou zaoberal a v akej podobe na ňu pristúpil. Nemožno totiž racionálne pripustiť, aby náležite informovaný spotrebiteľ, dobrovoľne a bez vplyvu na možnosť dohodnutia zmluvného vzťahu i bez pre neho nevýhodnej podmienky, takúto nevýhodnú podmienku prijal; na strane druhej je notoriou, že dodávatelia predkladajú spotrebiteľom formulárové návrhy zmlúv, ktoré vzhľadom na svoj rozsah, formu, štruktúru a použité výrazové prostriedky, nie sú spotrebiteľa schopní v rámci predzmluvného rokovania komplexne poznať a v takomto rozporení obyčajne podpisujú písomnosti tak, ako sú im predkladané, alebo nemajú reálne na výber a v záujme poskytnutia očakávaného plnenia, neraz v ťaživých životných situáciách, pristúpia na akékoľvek podmienky. Ani v posudzovanej veci nevyšla najavo skutočnosť, ktorá by tento, inak paušálne sa vyskytujúci obraz pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, v akomkoľvek smere pozmenila. Práve naopak, podľa toho ako okolnosti uzavretia kúpnej zmluvy popisovala žalovaná, jedná sa o učebnicový príklad toho, ako dodávatelia zneužívajú nevedomosť a dôverčivosť ľudí na vnesenie do zmluvného vzťahu prakticky akýchkoľvek podmienok. Spontánne tvrdenie žalovanej v rámci jej výpovede na pojednávaní dňa 24.10.2019 - „Ja som nevedela, že podpisujem dáku Kúpnu zmluvu, jeden jediný krát nepovedali, že ja dajakú vodu, veď 75 rokov som mala, no povedzte , načo by mi bola aj tá voda“ - zrejme nikoho nenecháva na pochybách, že žalovaná rozhodne nemala záujem kúpiť si od žalovaného „vodu“ (pozn.: ako prezentuje že urobila). Z týchto dôvodov je záver súdu prvej inštancie, že žalovaná nemala vôľu kúpiť od žalobcu filtračné zariadenie, i napriek tomu, že uzavrela zmluvu s týmto predmetom, celkom správny.

13. Na rámec toho odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podmienenie príležitosti spotrebiteľa získať províziu z činnosti obchodného zástupcu nákupom filtračného zariadenia, s predpokladom, že zdroj provízie bude vyplývať zo zapojenia ďalších spotrebiteľov do tejto nákupnej a províznej schémy, predstavuje nekalú obchodnú praktiku podľa bodu 14 prílohy č. 1 zák. č. 250/2007 Z. z., v nadväznosti na jeho ust. § 7 ods. 3, ktorá nakoľko je zakázaná, nemohla vyústiť do platného právneho úkonu v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Na nekalosť tejto obchodnej praktiky žalobcu poukázali už viaceré odvolaciu súdu známe rozhodnutia všeobecných súdov (napr. tiež rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/453/2017 z 12.12.2018 a sp. zn. 1Co/310/2018 z 21.8.2019) a opatrením z

29.5.2014, hoc vo vzťahu k žalobcovi spriaznenému subjektu - spoločnosti AQUATREND, s.r.o., jej používanie zakázala Slovenská obchodná inšpekcia.

14. Odvolací súd z týchto dôvodov s použitím ust. § 387 ods. 1 C.s.p ako vecne správny potvrdil napadnutý rozsudok v jeho zamietavom výroku, a tiež aj vo výroku o trovách konania, majúcom správny základ v plnom procesnom úspechu žalovanej.

15. Podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

16. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

17. V súlade s citovanými ustanoveniami zákona odvolací súd priznal v odvolacom konaní plne procesne úspešnej žalovanej nárok na náhradu 100% trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské

právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.)